

Úvod

Východiska skript

Znalost práce s osobním počítačem bývá uváděna jako jeden z předpokladů úspěšnosti manažerů a ekonomů vůbec. Každý absolvent VŠE by měl ovládat přinejmenším práci s textovým procesorem, tabulkovým programem, databázovým systémem, prezentačním programem a využívat Internet. Tato skripta nabízejí výklad databázového systému Microsoft Access verze 2000 CZ. Skripta byla napsána na základě několikaleté zkušenosti z výuky předmětů Manažerská informatika 1 - 3 na Fakultě podnikohospodářské, na základě školení uživatelů z podnikové praxe a také s přihlédnutím k intenzivnímu využívání databázového systému v denní práci autorů.

Okruh čtenářů

Skripta jsou určena především studentům volitelného předmětu PM_352 *Manažerská informatika 2*. Pro předmět Manažerská informatika 2 se předpokládá zvládnutí všech popisovaných funkcí, které je vhodné doplnit si studiem dalších učitelů doporučených materiálů. Skripta jsou připravena tak, aby je k samostudiu mohli využít i další zájemci, kteří se chtějí podrobněji seznámit s databázovým systémem MS Access.

Rozsah skript

Omezený rozsah skript neumožňuje popsat MS Access do všech detailů. Zaměřuje se na základy, s nimiž se bude absolvent setkávat v praxi. Skripta neobsahují zejména výklad témat:

- průvodci databází, dotazem, formulářem, sestavou,
- automatické formuláře a sestavy,
- některé vlastnosti ovládacích prvků,
- práce s projekty,
- pokročilejší datové stránky,
- práce více uživatelů a její zabezpečení,
- příkazy Visual Basicu.

Uspořádání skript

Skripta jsou rozdělena do 10 kapitol převážně dle objektů MS Accessu. Pořadí kapitol umožňuje čtenáři postupné studium MS Accessu. Kapitoly dříve uvedené nepředpokládají znalost později uvedených kapitol. Kapitoly nemají stejný rozsah. Uspořádání textu dle objektů MS Accessu usnadňuje návrat pokročilejšímu uživateli k detailním informacím o MS Accessu.

Jak číst skripta

Skripta jsou napsána tak, aby čtenář mohl pochopit podstatu i bez výkladu učitele, tj. samostudiem. Je vhodné, aby si čtenář příklady zkoušel u počítače s instalovaným MS Accessem v popisované verzi 2000 CZ. Po výkladu látky učitelem je možné prohloubit si znalosti domácím samostudiem i bez počítače, neboť skripta obsahují obrázky většiny dialogových oken MS Accessu. V závěru obsahují skripta příklady k procvičení, vypracování těchto příkladů je pro studenty předmětu Manažerská informatika 2 povinné. Předpokládá se, že čtenář se po prvním prostudování skript bude vracet k dílčím kapitolám v kontextu konkrétní aplikace MS Accessu.

Terminologie

Terminologie použitá ve skriptech se drží co nejvíce terminologie originální uživatelské příručky Microsoft Accessu. Při popisu ovládání Windows používá mj. pojmy:

- *Klepnutí* (do ikony, tlačítka, objektu): Stiskneme a potom uvolníme levé tlačítko myši. Někdy je klepnutí nazýváno kliknutí.
- *Poklepání* (na ikonu, tlačítko, objekt): Stiskneme dvakrát za sebou levé tlačítko myši. Někdy je poklepání nazýváno dvojité kliknutí.
- *Tažení*: Ukazovátko myši přemístíme pohybem myši na přesouvání objekt. Držíme levé tlačítko myši a objekt táhneme jinam.
- *Schránka* (clipboard): Pomocí schránky můžeme kopírovat data, grafy nebo objekty. Zdroj můžeme do schránky vložit (**Ctrl** **C**), zdroj zůstane na původním místě, tj. zdroj kopírujeme do schránky) nebo zdroj můžeme do schránky vyjmout (**Ctrl** **X**), zdroj nezůstane na původním místě, tj. zdroj přesunujeme do schránky). Potom můžeme obsah schránky vložit (**Ctrl** **V**) většinou na pozici kurzoru. (Obsah schránky po vložení zůstane stejný až do dalšího vložení či vyjmutí do schránky.)

Úprava skript

Úprava skript dodržuje následující pravidla:

- Klávesy jsou odlišeny ohraničením (např. **Enter**).
- Základní pojmy jsou vypisovány na levém okraji textu a jsou shrnuty v obsahu a v rejstříku.
- Volby z menu jsou vypisovány KAPITÁLKAMI, pojmy jsou v textu odlišeny *kurzívou*.

- Obdobně jsou odlišeny další objekty výkladu: **tláčítka**, **dialogová okna**, **karty**, **sekce**.
- Obrázky jsou číslovány dle jednotlivých kapitol.
- Detailní poznámky, jejichž pochopení není povinné, jsou uvedeny pod čarou přímo na stránce, k jejímuž textu se vztahují a jsou číslovány průběžně v celých skriptech.
- Odkazy na ilustrativní objekty databáze *Encian* jsou vypisovány na levém okraji se symbolem a názvem objektu.
- Úkoly k procvičení v závěru jsou uspořádány dle jednotlivých kapitol.

Ilustrativní příklady

Výklad je uveden na cvičné databázi firmy *Encián*, která tvoří a prodává programy zaměřené na ekonomiku podniku. Firma má 20 zaměstnanců v 6 odděleních. Zaměstnanci prodávají podnikům licence vyvinutého softwaru na faktury. Zaměstnanci v rámci své činnosti vyjíždějí na služební cesty.

Příklady uvedené ve skriptech jsou k dispozici v lokální síti VŠE na serveru PROJ v adresáři MIN200\b_Access\b1_skr00. Adresář MIN200 je přístupný (pouze ke čtení) z projektů jednotlivých kurzů předmětu Manažerská informatika nebo z projektu MIN. V lokální síti VŠE se může čtenář přihlásit k výukovému projektu s názvem MIN. Příklady je také možné čerpat z WWW stránky <http://nb.vse.cz/~kubalek/demo.htm>.

Skripta byla připravena v lednu roku 2001 v situaci, kdy na VŠE nebyla na počítačových učebnách verze MS Access 2000 nainstalována. Nebylo proto možné plně vyzkoušet celý výklad v podmínkách počítačových učeben.

Autoři se na přípravě skript podíleli následovně:

- doc. Ing. Tomáš Kubálek, CSc.: koncepce skript, kap. 1 – 10.
- Ing. Lenka Čermáková: náměty samostatných cvičení, kontrola textu.

Poděkování

Autoři děkují prvním čtenářům skript za jejich připomínky:

- Recenze skript připravili:
 - doc. Ing. Jitka Srpová, CSc. z katedry podnikového managementu VŠE,
 - RNDr. Jaroslav Dotlačil z výpočetního centra VŠE.
- Kontrolní čtení textu provedla:
 - Ing. Ivana Topolová.

Připomínky ke skriptům

Na základě zájmu o databázový systém Microsoft Access lze předpokládat dotisk, popř. další vydání skript. Autoři budou vděční za jakékoliv připomínky a náměty jak k formální stránce (překlepy), tak k obsahové stránce (nepřesné či nesrozumitelné formulace), aby v dalších dotiscích či vydáních mohly být chyby opraveny. Připomínky a náměty můžete zasílat na elektronickou adresu Kubalek@vse.cz. Na tutéž adresu můžete posílat připomínky, náměty, přání k výuce předmětu PM_352 Manažerská informatika 2 i k obecným problémům studia na Fakultě podnikohospodářské.

Předměty FPH zaměřené na aplikaci PC

Zájemcům o navazující výuku na Fakultě podnikohospodářské je určen následující přehled koordinovaných předmětů zaměřených na aplikaci osobních počítačů:

- PM_351 *Manažerská informatika 1* (textový procesor MS Word, tabulkový program MS Excel),
- PM_352 *Manažerská informatika 2* (databázový systém MS Access),
- PM_353 *Manažerská informatika 3* (prezentační program MS PowerPoint, program pro tvorbu WWW stránek MS Front Page),
- PM_416 *Finanční analýza na PC* (ekonomické programy ESO, FAN, Spider analýza a další).

Hodně úspěchů při studiu databázového systému Microsoft Access a dalších programů pro osobní počítače!